

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УМОВАХ ЛОГІСТИЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА

В умовах нестабільності вітчизняної економіки, постійних змін у технологічних та виробничих процесах і появи нових вимог щодо якості товарів та послуг стає очевидним, що для збереження конкурентних позицій на ринку та досягнення ключових показників ефективності, визначених стратегічними цілями підприємства, необхідне впровадження сучасних прогресивних концепцій менеджменту, що базуються на засадах логістичного підходу [1].

Підкреслимо, що дослідники все частіше зазначають, що ефективність розвитку фінансів, національної економіки та суспільства в цілому залежить від адекватності інститутів сучасним реаліям, терміну початку, етапів та імплементації необхідних інституційних змін. Такі зміни особливого значення набувають при створенні дієвих механізмів управління фінансами, які будуть відповідати умовам функціонування логістичних систем різних рівнів шляхом забезпечення цінності логістичних ланцюгів та сприяння зростанню вартості. Тому одним із найактуальніших завдань є суттєве удосконалення управління фінансами з урахуванням особливостей реалізації вимог логістизації на різних рівнях. Якщо досліджувати тематику фінансів у логістичних системах, то науковий пошук обмежується обґрунтуванням окремих характеристик фінансових потоків, які визначають лише деякі аспекти процесу потокового управління ними. Однак на сучасному етапі логістизація покликана виконувати управлінські функції в багатьох сферах фінансової діяльності та здійснювати роль наукового інструмента оптимального управління потоками фінансових ресурсів [2].

Вважаємо, що між логістикою і фінансовим менеджментом існує взаємозв'язок, який виявляється:

- 1) в обсязі й оборотності оборотного капіталу підприємства, наприклад, вкладеного в запаси матеріальних ресурсів і готової продукції;
- 2) у спільному пошуку шляхів зниження витрат, зв'язаних із закупівлями і збутом, у тому числі шляхом оптимізації транспортування, вантажопереробки.

Підкреслимо, що фінансовий менеджмент в умовах логістизації є багатоаспектним явищем, на яке впливає велика кількість чинників. Тому його успішна реалізація має відображати наступні елементи:

- синтез інструментів зростання вартості підприємства (фінансового менеджменту);
- забезпечення потокового управління фінансовими ресурсами (логістики);
- формування цінності для всіх учасників ринку і суспільства (маркетингу);
- виявлення факторів та резервів створення цінності та вартості (фінансового аналізу);
- формування інформації для емпіричного тестування моделей оцінювання (бухгалтерського обліку).

Враховуючи вищевикладене, мета управління фінансами в умовах логістизації, що визначається інтеграцією та глобалізацією, має базуватися на застосуванні інструментарію фінансового менеджменту з урахуванням специфіки руху фінансових ресурсів між елементами логістичної системи.

Управління фінансами має здійснюватися на основі принципів шляхом виконання відповідних функцій, які поєднують в єдине ціле принципи, методи та зміст фінансових рішень. Щодо принципів, то в контексті даної тематики можна виокремити наступні: науковості, гуманності, стратегічної орієнтованості, синергійності, ієрархічності, гармонійності, комплексності, систематичності, узгодженості, моделювання, інформативності, транспарентності, оптимальності, адаптивності, емерджентності (цілісності), функціональності, диверсифікації. До функцій управління фінансами в умовах логістизації доцільно відносити такі: організаційна, аналітична, контрольна, мотиваційна [2].

Сьогодні української економіки формує особливий інтерес теоретиків і практиків до вже відпрацьованого в Європі й Америці інструментарію логістичного управління фінансовими потоками підприємств. Сьогодні цей інтерес є досить актуальним для різних підприємницьких структур, оскільки в оптимізації переміщення фінансових потоків криються більші можливості для формування їхньої стійкої конкурентної позиції на ринку за рахунок покращення фінансових результатів діяльності, зростання фінансової стійкості та активізації інвестиційної діяльності підприємства. Саме фінансовий менеджмент, який влючає логістичну складову, покликаний забезпечити ефективно й цілеспрямованого ведення фінансової діяльності будь-якої високоорганізованої системи. Такий результат і є уособленням мистецтва фінансового управління на підприємстві, його науковості, якості й ефективності [3].

Відзначимо, що метою оптимізації руху фінансових потоків (як одного з основних завдань фінансового менеджменту) у логістиці є забезпечення руху матеріальних потоків фінансовими ресурсами в необхідних обсягах, у потрібний термін з використанням найбільш ефективних джерел фінансування. Це досягається двома основними шляхами: своєчасним надходженням на підприємство коштів в обсязі, необхідному для фінансування подальшої його діяльності; забезпеченням ефективних витрат коштів, що приносить прибуток. Оптимізація фінансових потоків складається з управління стадіями логістичного фінансового циклу: закупівельною, виробничою, розподільчою діяльністю. Таким чином, оптимізація грошового потоку повинна бути спрямована на здійснення кругообігу фінансових коштів, їх безперервне й оперативне перетікання із грошової форми у вихідну сировину, готову продукцію, товари й знову в грошову форму. Крім прискорення фінансового циклу, оптимізація фінансових потоків припускає максимізацію припливу коштів і мінімізацію

відтоку (шляхом зменшення обсягу або вповільнення швидкості відтоку). У результаті оптимізації фінансових потоків досягається фінансова стабільність підприємства, тобто стабільна наявність фінансових ресурсів, достатніх для виконання фінансових зобов'язань, здатність фірми фінансувати свою діяльність, довгострокова фінансова рівновага. Фінансова стабільність досягається за рахунок стабільного збереження конкурентоспроможного рівня прибутку, що забезпечує розвиток підприємства, реалізацію цілей його діяльності [4].

Отже, можна зробити наступний висновок: сучасні ринкові умови зобов'язують їх учасників застосовувати нові підходи та впроваджувати вдосконалені методики в управлінні фінансами. Одним із таких напрямів вважаємо поєднання основ фінансового менеджменту та логістики, що дозволить оптимізувати фінансові потоки та як результат підвищити показники їх використання.

Література

1. Івасишина Н. В. Логістичний менеджмент як основний чинник реалізації корпоративної стратегії підприємства / Н. В. Івасишина, А. О. Пильченко // Вісник Національного транспортного університету. – 2011. – № 24(1). – С. 309–314.
2. Бондаренко О. С. Методологічні засади управління фінансами в умовах логістизації економіки / О. С. Бондаренко // Облік і фінанси. – 2016. – № 3. – С. 50–56.
3. Говорушко Т. А. Особливості управління системою фінансової логістики підприємства в ринковому середовищі / Т. А. Говорушко, Н. І. Обушна, Н. М. Собко // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2013. – № 2. – С. 53–62.
4. Голофаєва І. П. Фінансові потоки в логістичній діяльності підприємства / І. П. Голофаєва // Бізнес Інформ. – 2013. – № 8. – С. 248–252.